Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central, (judecător: Balan Alina)
dosarul nr.2ai-41/2024

C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

02 decembrie 2024 mun. Bălți

Instanța compusă din:
Președintele completului Grumeza Elena
Judecători Natalia Costaș și Grosu Stanislav

Examinând în procedura scrisă, apelul avocatul Lungu Alexandru în interesele Lidiei Popa împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 10 iunie 2024,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de SRL „Bristina", în procedura falimentului simplificat, prin intermediul lichidatorului Adrian Cazacu, împotriva Lidiei Popa, intervenient accesoriu O.C.N. „MicroInvest" SRL, cu privire la anularea actelor juridice încheiate de către debitor și compensarea cheltuielilor de judecată, prin care acţiunea a fost admisă,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

La data de 14 aprilie 2023, lichidatorul debitorului SRL „Bristina", în procedura falimentului simplificat, Cazacu Adrian a înregistrat cerere împotriva Lidiei Popa, cu privire la anularea actului juridic și anume anularea Contractului de vânzare-cumpărare nr.17/09-2021 din 17.09.2021 încheiat între SRL „Bristina", IDNO 1008606000885 şi Popa Lidia, c/p *****, cu privire la vânzarea autoturismului de marca Audi A6, nr. de înmatriculare *****, cu revenirea părţilor la poziţia iniţială.

În motivarea cererii a invocat că, prin Hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 2i-1/2022 din 05 mai 2022 s-a constatat insolvabilitatea debitorului și s-a intentat procesul de insolvabilitate față de debitorul SRL „Bristina", IDNO: 1008606000885, cu sediul: raionul Orhei, satul Peresecina. Ulterior, prin Încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 2i-1/2022 din 15 noiembrie 2022, s-a dispus trecerea la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului debitorului SRL „Bristina" și distribuirii produsului rezultat, cu dizolvarea debitorului. Prin Încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 2i-1/2022 din 24 noiembrie 2022, a fost desemnat în calitate de lichidator al debitorului SRL „Bristina", Cazacu Adrian, administrator autorizat.

Lichidatorul a invocat că în rezultatul verificării actelor de evidență contabilă s-a stabilit că debitorul SRL „Bristina", la 17 septembrie 2021, fiind reprezentată de Popa Nelu a încheiat cu persoana fizică, Popa Lidia, cod numeri personal *****, domiciliată în *****, contract de vânzare-cumpărare nr. 17/09-2021, prin care vânzătorul SRL „Bristina" a vândut, iar cumpărătorul, Popa Lidia, a cumpărat autoturismul de marca

Audi A6, nr. de înmatriculare *****, în perfectă stare de funcționare și rulare, cu toate accesoriile prevăzute, neaccidentat, fără urme de avarii.

Potrivit Extrasului nr. 48369 din 10.05.2022, asociat al debitorului SRL „Bristina", este Popa Lidia, cod numeric personal *****, ce deține cota de 5 400,00 lei, ceea ce constituie 100%.

Lichidatorul Adrian Cazacu consideră că, contractul de vânzare-cumpărare nr. 17/09-2021 din 17 septembrie 2021 privind vânzarea autoturismului de marca Audi A6, nr. de înmatriculare *****, este pasibil de a fi anulat, prin prisma prevederilor art. 105 alin. 91) lit. b) din legea insolvabilității, acesta fiind încheiat cu asociatul unic al SRL „Bristina" în ultimii doi ani precedenți înaintării cererii introductive (18 februarie 2022).

A comunicat faptul că autoturismul Audi A6 a fost comercializat la un preț de 62 000,00 lei, ceea ce la cursul BNM la data vânzării - 17 septembrie 2021, constituia 2 985,16 Euro.

A menționat că autoturismul Audi A6 a fost procurat de către SRL „Bristina" în baza Contractului de Leasing financiar nr. 3091L-2017-BRI din 13.01.2017, încheiat între ÎCS OCN „Total Leasing & Finance" şi SRL „Bristina".

Prin Actul de predare-primire a dreptului de proprietate din 06.07.2021 încheiat în conformitate cu Contractul de Leasing financiar nr. 3091L-2017-BRI din 13.01.2017, Locatorul ÎCS OCN „Total Leasing & Finance" a predat, iar Locatarul SRL „Bristina" a primit autoturismul de marca Audi A6, n.î. *****, anul fabricației *****, cod WIN *****.

Potrivit Extrasului din contul curent al debitorului SRL „Bristina" ţinut la BC „FinComBank" SA, la 13.01.2017, dată la care a fost încheiat contratul de leasing, SRL „Bristina" a transferat către ÎCS OCN „Total Leasing & Finance" suma de 191 415,17 lei, ceea ce conform destinației plăţii, a constituit 40% din costul autoturismului.

Prin urmare, a conchis că dacă 191 415,17 lei constituie 40% din costul autoturismului, atunci costul total al autoturismului constituie 478 537,93 lei (191 415,17 lei * 100% / 40%).

A constatat că autoturismul Audi A6 n.î. ***** care a intrat în proprietatea SRL „Bristina" la data de 06.07.2021, cu costul de 478 537,93 lei, a fost comercializat către Popa Lidia la 17.09.2021, adică la nici 3 luni de zile distanţă, contra sumei de 62 000,00 lei, astfel prin aceste acţiuni, întreprinderea a fost deliberat prejudiciată cu circa 416 537,93 lei (478 537,93- 62 000,00).

A făcut trimitere la portalul www.999.md care, la data de 13.04.2023, preţul de vânzare a autoturismelor similare şi anume de marca Audi A6, anul producerii *****, înmatriculate în Republica Moldova şi neaccidentate, variază între 13 600,00 Euro şi 21 500,00 Euro, ceea ce la cursul BNM din 13.04.2023 constituie 268 451,76 lei şi respectiv 424 390,65 lei, ceea ce denotă faptul, că prejudiciul este considerabil chiar fiind raportat la preţurile de piață actuale, care sunt mai mici în raport cu momentul înstrăinării autoturismului - 17.09.2021.

A făcut trimitere la scrisoarea ASP, Direcţia înmatriculare vehicule nr. 03/3828 din 31.03.2023, la 30.03.2023 autoturismul Audi A6, n.î. ***** aparținea cu drept de proprietate Popa Lidia, IDNP *****.

Lichidatorul Adrian Cazacu a solicitat anularea Contractului de vânzare-cumpărare nr. 17/09-2021 din 17.09.2021 încheiat între SRL „Bristina”, IDNO 1008606000885 şi Popa Lidia, c/p *****, cu privire la vânzarea autoturismului de marca Audi A6, nr. de înmatriculare *****, al prețul de 62 000,00 lei, cu revenirea părţilor la poziţia iniţială.

La data de 05 decembrie 2023, lichidatorul Adrian Cazacu a depus o cerere de concretizare, solicitând obligarea Lidiei Popa să restituie SRL „Bristina”, IDNO 1008606000885, în procedura falimentului, autoturismul de marca Audi A6, n.î. *****, anul fabricației *****, cod WIN *****. Dispunerea rectificării înscrierii în registrul de Stat al Transporturilor prin radierea dreptului de proprietate a cet. Popa Lidia, cod numeric personal *****, asupra autoturismului de marca Audi A6, n.î. *****, anul fabricației *****, cod WIN ***** cu înscrierea dreptului de proprietate a SRL „Bristina”, IDNO 1008606000885, în procedura falimentului, asupra autoturismului de marca Audi A6, n.î. *****, anul fabricației *****, cod WIN *****. Încasarea de la Popa Lidia, cod numeric personal *****, domiciliul *****, în beneficiul SRL „Bristina”, IDNO 1008606000885, în procedura falimentului, cheltuielile de judecată în sumă de 320,00 lei - cheltuieli pentru citare publică a pârâtei.

În drept și-a întemeiat cererea pe prevederile art. art. 1, 5, 66 alin. (1) lit. l[2]), 105 alin. (1) lit. b) Legea insolvabilității; art. art. 166, 167, 174, 175 și 206 din Codul de procedură civilă.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 10 iunie 2024 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Bristina”, în procedura falimentului simplificat, prin intermediul lichidatorului Adrian Cazacu, împotriva Lidiei Popa, intervenient accesoriu O.C.N. „MicroInvest” SRL, cu privire la anularea actelor juridice încheiate de către debitor și compensarea cheltuielilor de judecată:

- ✓ S-a declarat nul Contractul de vânzare-cumpărare nr.17/09-2021 din 17.09.2021 încheiat între SRL „Bristina” şi Popa Lidia cu privire la vânzarea autoturismului de marca Audi A6, nr. de înmatriculare *****, la prețul de 62 000,00 lei, cu revenirea părţilor la poziţia iniţială.
- ✓ S-a obligat Popa Lidia să restituie SRL „Bristina”, în procedura falimentului, autoturismul de marca Audi A6, n.î. *****, anul fabricației *****, cod WIN *****;
- ✓ S-a dispus rectificarea înscrierii în registrul de Stat al Transporturilor prin radierea dreptului de proprietate a Popa Lidia asupra autoturismului de marca Audi A6, n.î. *****, anul fabricației *****, cod WIN ***** și înscrierea dreptului de proprietate a SRL „Bristina”, în procedura falimentului, asupra autoturismului de marca Audi A6, n.î. *****, anul fabricației *****, cod WIN *****;
- ✓ S-a încasat de la Popa Lidia în beneficiul SRL „Bristina”, în procedura falimentului, cheltuielile de judecată în sumă de 320,00 lei - cheltuieli pentru citare publică a pârâtei;
- ✓ S-a încasat din contul Popa Lidia în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 2 409,97 lei.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 18 iunie 2024 avocatul Lungu Alexandru în interesele Popa Lidia a contestat hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 10 iunie 2024 cu apel solicitând casarea integrală a hotărârii contestate.

Potrivit art.8 alin.(1) Legea insolvabilității, hotărârile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunţării dispozitivului, cu excepţiile prevăzute în prezenta lege.

Popa Lidia a depus cererea de apel la 18.06.2024, contestând hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central), dispozitivul căreia a fost pronunțat la 10.06.2024. Astfel, Colegiul atestă și constată că apelul a fost declarat în interiorul termenului acordat de lege.

Argumentele părţilor:

În motivarea apelului, apelantul a invocat că reclamantul/lichidatorul nu a prezentat probe precum că mijlocul de transport era în stare funcțională bună.

Susține că a prezentat probe că, mijlocul de transport de model Audi A6, n/î ***** era grav accidentat la data înstrăinării, iar la sfârșitul anului 2018 a fost implicat într-un accident rutier, dauna fiind considerabilă. În acest sens, conform Acordului cu privire la stabilirea cuantumului despăgubirii de asigurare din 13.11.2018, suma totală a despăgubirii a constituit 117 570,28 lei.

Atrage atenția asupra faptului că la data de 19.11.2018, Compania de Asigurare Donaris Vienna Insurance Group SRL a transferat integral suma despăgubirii către beneficiarul asigurării Total Leasing & Finance S.A. în scopul stingerii datoriilor aferente Contractului de leasing financiar.

Ulterior, mijlocul de transport a staționat mai mult timp în stare avariată și nu a fost reparat din lipsa resurselor financiare. După care, mijlocul de transport avariat a fost înstrăinat către Popa Lidia. Din aceste motive, prețul Contractului de vânzare-cumpărare a fost la suma de 62 000,00 lei.

Susține că este aplicabil principiul libertăţiii contractuale car reprezintă un principiu fundamental pentru dezvoltarea relaţiilor contractuale, progresului economic şi ascensiunea mondială, prevăzut de art. 993 din Codul civil.

A concluzionat că Bristina SRL și Popa Lidia, fiind două persoane distincte, au încheiat în mod liber un Contract de vânzare-cumpărare perfect legal, stabilind condițiile și prețul având în vedere starea nefuncțională a mijlocului de transport de model Audi A6, n/î ***** și alte circumstanțe nu mai puțin importante.

Prețul contractului diminuat în opinia lichidatorului, nu poate constitui temei de nulitate. Or, lichidatorul nu a demonstrat prin probe concludente și pertinente că acest contract de vânzare-cumpărare a afectat direct activitatea persoanei juridice ce a intrat în proces de insolvabilitate sau a intereselor creditorilor. Nimeni din creditori nu a invocat careva pretenții.

Un alt aspect important asupra căruia instanța de judecată nu a atras atenția și nu s-a expus, în prezent mijlocul de transport de model Audi A6, n/î ***** este gajat în favoarea intervenientului accesoriu O.C.N. „Microinvest” S.R.L.

Instanța nu a menționat nimic despre soarta bunului gajat, despre executarea în continuare a Contractului de gaj și alte aspecte nu mai puțin importante. Prin urmare, această circumstanță poate constitui temei de transmitere a cauzei la rejudecare.

În drept, și-a întemeiat cererea de apel pe prevederile art. 357, 358, 362, 385, 386, 387 din CPC.

La data de 23.10.2024, O.C.N. „MicroInvest” SRL a depus referință asupra apelului avocatului Lungu Alexandru în interesele Lidiei Popa împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 10 iunie 2024 menționând că își expune dezacordul cu Hotărârea instanței de fond 10 iunie 2024, susținând cererea de apel depusă.

Atrage atenția instanței că un aspect ce a fost ignorat și anume că între creditorul O.C.N. „MICROINVEST” S.R.L. și debitorul Popa Nelu a fost încheiat Contract de Credit (linia de credit) NR. 21030018625 din 18.11.2021, credit activ, iar pentru asigurarea obligației asumate a fost încheiat între creditorul gajist O.C.N. „MICROINVEST” S.R.L. și debitorul gajist Popa Lidia un Contract de Gaj nr. 21030018625 G2 din 18.11.2021, înregistrat în registru garanțiilor prin Confirmarea de înregistrare gaj nr. CIG2016100172 din 18.11.2021, prin care a fost gajat bunul mobil - Autoturism Marca Audi, Model A6, cu Nr. de înmatriculare - *****, Anul fabricației *****, Nr. caroserie - *****, culoarea *****.

Din motivul neonorării obligațiilor contractuale pe contractul de credit menționat supra a fost perfectat Aviz de executare nr. 26922 din 06.10.2023 privind urmărirea bunului gajat, remis către debitor și debitor gajist și înregistrat confirmat prin Confirmarea executare a dreptului de gaj nr. PEG2018008042 din 01.03.2024.

Urmare a celor invocate, consideră că cele relatate în cererea chemare în judecată depusă de SRL „Bristina”, în procedura falimentului simplificat, prin intermediul lichidatorului Adrian Cazacu, consideră că nu au fost demonstrate așa cum este prevăzut prin probe pertinente și concludente iar dreptul creditorului gajist a fost ignorat de lichidatorul Adrian Cazacu.

În urma celor expuse supra, a susținut integral poziția descrisă în cererea de apel depusă de Avocatul Lungu Alexandru din numele Popa Lidia și a solicitat casarea integrală a Hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 10.06.2024 cu pronunțarea unei noi Hotărâri prin care să fie respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată sau, după caz, transmiterea cauzei la rejudecare.

La data de 28.10.2024, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Bălți a fost înregistrată referința depusă de către SRL „Bristina” în procedura falimentului reprezentată de lichidatorul Cazacu Adrian care a solicitat respingerea cererii de apel cu menținerea hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 10 iunie 2024.

În susținerea poziției sale, SRL „Bristina” a menționat că apelul înaintat de Popa Lidia prin intermediul avocatului Lungu Alexandru, este neîntemeiat și pasibil de a fi respins.

A explicat că Popa Lidia, prin intermediul avocatului său, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, a invocat precum că mijlocul de transport a fost grav avariat în anul 2018, de atunci până la momentul vânzării a staționat și a fost vândut Lidiei Popa la data de 17.09.2021 în stare avariată, iar din acest motiv autoturismul a fost vândut la prețul de 62 000,00 lei.

Consideră că apelantul încearcă să inducă în eroare instanța de judecată, invocând că din momentul accidentului produs în 2018 până la momentul vânzării 17.09.2021,

autoturismul a staționat, fiind vândut în stare avariată.

În sensul celor invocate, intimatul a făcut trimitere la actul contestat (Contractul de vânzare-cumpărare nr. 17/09-2021 din 17.09.2021) semnat de cumpărătorul Popa Lidia, indică expres că autoturismul de marca Audi A6, număr de înmatriculare ***** este în perfectă stare de funcționare și rulare, cu toate accesoriile prevăzute, neaccidentat, fără urme de avarii.

Potrivit răspunsului Agenției Naționale Transport Auto nr. 06/1-1-2858 din 07.05.2024, mijlocul de transport a trecut inspecții tehnice periodice, după cum urmează la data de 25.04.2019, cu indicațiile odometrului 150 234 km, la data de 27.04.2020, cu indicațiile odometrului 180 911 km și la data de 02.08.2021, cu indicațiile odometrului de 211 000 km.

Constată cu certitudine că în perioada 2018-17.09.2021 autoturismul nu a staționat avariat, a fost utilizat fiind în stare bună de funcționare, trecând 3 inspecții tehnice periodice, parcurgând cel puțin 60 766 km.

Fiind răsturnate cele invocate de apelant, precum că autoturismul nu a fost folosit în perioada 2018-17.09.2021, a staționat avariat și a fost vândut avariat, consideră aplicabile prevederile stabilite în art. 105 alin. (3) Legea insolvabilității, conform căreia actul juridic contestat este prezumat a fi în dauna intereselor creditorilor".

Consideră evident faptul că vânzarea autoturismului către asociatul debitorului/mama administratorului debitorului la un preț mult mai mic decât prețul de real al autoturismului este în dauna creditorilor, ori acest activ urma a fi comercializat la preț de piață, iar mijloacele financiare urmau a fi îndreptate spre stingerea creanțelor creditorilor.

Conchide că cererea de apel înaintată este neîntemeiată și urmează a fi respinsă cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Cu privire la Referința înaintată de intervenientul accesoriu O.C.N. „Microinvest" S.R.L. a reținut că O.C.N. „Microinvest" S.R.L. a fost atras în proces la cererea reclamantului SRL „Bristina", după ce lichidatorul SRL „Bristina", primind informația din Registrul transport auto ținut de ASP, a aflat că mijlocul de transport a fost gajat de către Popa Lidia în favoarea O.C.N. „Microinvest" S.R.L., pentru a garanta un credit în sumă de 300 000,00 lei.

Suma de 300 000,00 lei, demonstrează suplimentar că mijlocul de transport a fost înstrăinat către Popa Lidia la un preț mult subevaluat, respectiv în dauna creditorilor.

A mai menționat că în instanța de fond, intervenientul accesoriu a depus cererea din 05.06.2024, în care a indicat „Prin prezenta, solicităm respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată și examinarea cauzei în lipsa reprezentantului O.C.N. „Microinvest" S.R.L.", astfel că intervenientul accesoriu nu a invocat în instanța de fond nici o normă legală și nu a prezentat nici o probă în vederea susținerii poziției sale.

Nici la examinarea cauzei în ordine de apel, intervenientul accesoriu nu a prezentat nici o probă și nu a indicat nici o normă legală în vederea susținerii poziției sale.

Consideră că cele invocate de O.C.N. „Microinvest" S.R.L. poartă un caracter declarativ și nu pot servi drept temei pentru anularea hotărârii instanței de insolvabilitate, care este una legală în fond.

Aprecierea instanţei de apel:

Potrivit art. 1 alin.(4) Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 alin. (6), (7) a Legii insolvabilității cererile de apel se examinează în procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condițiile examinării cauzei în primă instanță. Instanța de apel poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar. Cererile de apel și de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepțiile stabilite în prezenta lege. (7) Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la data pronunțării.

Analizând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil consideră că apelul urmează a fi respins cu menţinerea hotărârii instanţei de fond din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după de judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

Prima instanţă a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material şi procedural, apreciind la justa valoare probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă, RM şi a pronunţat o hotărâre legală şi întemeiată.

În conformitate cu art. 373 CPC, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Altfel spus, instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.

În corespundere cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În temeiul art. 121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că,

circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Colegiul Civil constată cu certitudine că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate li s-a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar în final a fost emis o hotărâre legală și întemeiată.

Potrivit materialelor cauzei, conform încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 22 februarie 2022, s-a admis spre examinare cererea introductivă înaintată creditorul BC „Victoriabank" SA faţă de debitorul SRL „Bristina". (f.d. 18-19).

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central, nr. 2i-1/2022 din 05 mai 2022, s-a constatat insolvabilitatea debitorului SRL „Bristina" și s-a iniţiat procedura simplificată a falimentului şi s-a desemnat în calitate de lichidator Roșca Vitalie. (f.d. 20).

Conform încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central, din 24 noiembrie 2022, s-a admis cererea de demisie declarată de către lichidatorul SRL „Bristina" Roșca Vitalie, fiind desemnat candidatura administratorului autorizat Cazacu Adrian, deținătorul autorizației nr. 172 din 03 februarie 2015. (f.d. 21-22).

La 18 aprilie 2023, lichidatorul SRL „Bristina", Adrian Cazacu, a înaintat cerere privind anularea actelor juridice încheiate de către debitorul SRL „Bristina", prin care a solicitat, anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 17/09-2021 din 17.09.2021 încheiat între SRL „Bristina" şi Popa Lidia privind la vânzarea autoturismului de marca Audi A6, nr. de înmatriculare *****, la prețul de 62 000,00 lei, cu revenirea părţilor la poziţia iniţială.

Prin cererea de concretizare a solicitat și obligarea Lidiei Popa, să restituie SRL „Bristina", în procedura falimentului, autoturismul de marca Audi A6, n.î. *****, anul fabricației *****, cod WIN *****; dispunerea rectificării înscrierii în registrul de Stat al Transporturilor prin radierea dreptului de proprietate a Lidiei Popa, asupra autoturismului de marca Audi A6, n.î. *****, anul fabricației *****, cod WIN ***** cu înscrierea dreptului de proprietate a SRL „Bristina", în procedura falimentului, asupra autoturismului de marca Audi A6, n.î. *****, anul fabricației *****, cod WIN *****; încasarea de la Popa Lidia în beneficiul SRL „Bristina", în procedura falimentului, cheltuielile de judecată în sumă de 320,00 lei - cheltuieli pentru citare publică a pârâtei.

În conformitate cu art. 5 alin. 5 lit. g) din Legea Insolvabilității, principalele competenţe ale instanţei de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sunt judecarea acţiunilor introduse de administratorul insolvabilităţii/lichidator privind nulitatea actelor juridice încheiate de către debitor anterior intentării procesului.

La caz, obiectul litigiului îl reprezintă declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 17/09-2021 din 17.09.2021 încheiat între SRL „Bristina" şi Popa Lidia privind la vânzarea autoturismului de marca Audi A6, nr. de înmatriculare *****.

Suplimentar, art. 66 alin. 1 lit. w) Legea insolvabilității stabilește că administratorul şi lichidatorul au următoarele atribuţii principale „contestarea în instanţa de insolvabilitate, în modul stabilit de lege, a creanţelor creditorilor şi a oricăror tranzacţii sau transferuri".

Potrivit art.104 lit. a) din Legea insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012, după intentarea procedurii de insolvabilitate, administratorul/ lichidatorul sau oricare creditor care are interes legitim, cu acordul administratorului/lichidatorului, poate introduce în instanța de insolvabilitate acțiuni (inclusiv acțiuni reconvenționale) în vederea anulării următoarelor acte juridice:

a) orice act juridic încheiat de către debitor în ultimii 2 ani precedenți înaintării cererii introductive cu intenția de a împiedica, a întârzia sau a complica posibilitatea de stingere a creanțelor creditorilor, care a afectat drepturile creditorilor;

b) transferurile de bunuri sau asumarea de obligații cu titlu gratuit din partea debitorului, făcute în ultimii 2 ani precedenți înaintării cererii introductive, cu excepția asumării unor obligații morale sau a actelor pentru binele public (de sponsorizare) în care generozitatea donatorului este proporțională patrimoniului său;

c) transferurile de bunuri sau asumarea de obligații de către debitor, făcute în ultimii 2 ani precedenți înaintării cererii introductive, în care prestația debitorului este vădit mai mare decât cea primită;

d) transferurile de bunuri de la debitor către un creditor, efectuate în ultimele 6 luni precedente înaintării cererii introductive, care au avut ca efect creșterea sumei pe care creditorul ar urma să o primească în cazul lichidării debitorului;

e) transferurile de bunuri de la debitor către un creditor, efectuate în ultimele 6 luni precedente înaintării cererii introductive, la care creditorul nu avea dreptul sau care s-au făcut pentru stingerea unei datorii care nu ajunseră la scadență;

f) acordarea gratuită a unui gaj sau a unei ipoteci, a oricărei alte garanții pentru o creanță care era neasigurată în ultimele 6 luni precedente înaintării cererii introductive sau pentru o creanță a unui acționar sau asociat al debitorului în perioada indicată la art. 105;

g) orice acte încheiate și garanții acordate de către debitor după înaintarea cererii introductive.

Potrivit art.105 al Legii insolvabilității, pe tot parcursul perioadei de observaţie, al procedurii de insolvabilitate, al procedurii falimentului şi/sau al procedurii de restructurare, administratorul/lichidatorul poate introduce în instanţa de insolvabilitate acţiuni în vederea anulării tranzacţiilor încheiate de debitor în ultimele 24 de luni precedente înaintării cererii introductive, dacă acestea sunt în dauna intereselor creditorilor, cu următoarele persoane: a) cu un asociat în comandită sau cu un asociat care deţine cel puţin 20% din capitalul social al debitorului, atunci când debitorul este societate în comandită sau societate în nume colectiv; b) cu un asociat (acţionar) care deţine cel puţin 20% din capitalul social al debitorului, atunci când debitorul este societate pe acţiuni sau societate cu răspundere limitată; c) cu o persoană care se încadrează în prevederile art.247 alin.(1); d) cu un coproprietar – asupra unui bun comun indivizibil; e) cu o persoană care se încadrează în prevederile art.63 alin.(6).

Reieșind din norma legală menţionată, în speță se constată că pentru anularea unor astfel de tranzacţii urmează a fi întrunite cumulativ trei condiţii, și anume:

– tranzacţia să fie încheiată de debitor în ultimele 24 de luni precedente înaintării cererii introductive;

– tranzacția să fie în dauna intereselor creditorilor;

– tranzacţia să fie încheiată cu una din persoanele enunțate supra

Astfel, Colegiul Civil conchide faptul că normele Legii insolvabilității sunt de natură de a restrânge dreptul de proprietate al debitorului insolvabil, care, prin efectul legii, din momentul intentării procedurii judiciare este desesizat de la administrarea afacerii, iar posesia, folosința și dispoziția bunurilor trec de drept la administratorul insolvabilității sau, după caz, la lichidatorul debitorului insolvabil.

Caracteristica cauzelor de insolvabilitate este reprezentată de faptul că uneori incapacitatea de plată sau supraîndatorarea debitorului se datorează și unor acte juridice prejudiciabile încheiate în perioada anterioară intentării procesului de insolvabilitate, care au defavorizat patrimoniul insolvabilului și implicit pe creditorii acestuia, și invers, au consolidat poziția patrimonială a părții cu care s-a contractat.

Natura juridică a unor astfel de acte juridice ar putea să afecteze patrimoniul debitorului insolvabil, așa că, legislatorul a înzestrat administratorul insolvabilității și/sau lichidatorul cu competența de a contesta în instanță unele acte juridice și a demonstra că ele sunt fictive, frauduloase, cu titlu gratuit sau prestația debitorului a fost vădit mai mare decât cea primită etc., pentru a restabili echilibrul relațiilor patrimoniale și a întreprinde măsurile legale necesare pentru a majora masa debitoare și a executa cât mai deplin creanțele creditorilor celui insolvabil.

Odată ce s-a stabilit că obiectul litigiului îl reprezintă anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 17/09-2021 din 17.09.2021 încheiat între SRL „Bristina” şi Popa Lidia privind la vânzarea autoturismului de marca Audi A6, nr. de înmatriculare *****, Colegiul Civil reține că în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1), (2) lit. a) Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: din contracte şi din alte acte juridice.

Prevederile art.15 alin. (1) Cod civil dispun explicit că apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În conformitate cu prevederile art. 16 Cod Civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) **constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic**; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege.

Conform art. 308 Codul Civil, act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.

Potrivit dispozițiilor art. 327 Cod civil, actul juridic este nul dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes general (nulitate absolută). (2) Actul juridic este anulabil dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes particular (nulitate relativă). (3) În cazul în care natura nulității nu este prevăzută expres și nici natura interesului ocrotit nu reiese în chip neîndoielnic, actul juridic este anulabil. (4) Dacă prin lege nu se prevede altfel, nulitatea actului juridic bilateral sau multilateral poate fi constatată sau declarată și prin acordul părților. (5) Prin acordul părților nu pot fi instituite și nici suprimate temeiuri de nulitate.

Art. 328 alin. (1) Cod civil stabilește că nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atât pe cale de acţiune, cât şi pe cale de excepţie, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanţilor la proces.

În conformitate cu art.331 alin.(1) Cod civil, actul juridic nul se consideră, cu efect retroactiv, că nu a produs niciun efect juridic din momentul încheierii.

Conform art. 992 alin. 1 și 2 Cod Civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sunt aplicabile normele cu privire la actul juridic. Iar potrivit art. 993 alin. 2 Cod Civil, părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispozițiilor legale imperative, contracte și pot stabili conținutul lor.

Conform art. 1108 Cod civil (1) Prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit. (2) Vânzătorul se obligă să remită, concomitent cu predarea bunului, documentele referitoare la bun, prevăzute de lege, dacă în contractul de vânzare-cumpărare nu este prevăzut altfel. (3) Dacă preţul nu este indicat direct în contractul de vânzare-cumpărare, părţile pot conveni asupra modului de determinare a lui. (4) Dispoziţiile prezentului capitol se aplică şi vânzării-cumpărării drepturilor şi altor lucruri, cum ar fi energia electrică, energia termică, gazul şi apa, furnizate prin reţea, precum şi conţinutului digital, în măsura în care aceste dispoziţii nu contravin naturii acestor drepturi sau lucruri.

Dispozițiile art. 1027 Cod civil (1) prevăd expres că Contractul se consideră încheiat dacă părţile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esenţiale. (2) Sunt esenţiale clauzele care sunt stabilite ca atare prin lege, care reies din natura contractului sau asupra cărora, la cererea uneia din părţi, trebuie realizat un acord.

Conform art. 315 Cod civil, (1) Obiect al actului juridic este obligaţia persoanei care a încheiat actul juridic. (2) Obiectul actului juridic trebuie să fie licit, să se afle în circuit civil şi să fie determinat sau determinabil cel puţin în specia sa. (3) Pot constitui obiect al actului juridic şi bunurile viitoare.

Revenind la cerințele impuse de Legea insolvabilității care pot duce la anularea actului juridic în temeiul art. 105 lit. b), se constată că Contractul de vânzare-cumpărare nr. 17/09-2021 a fost încheiat la 17.09.2021, în localitatea *****, între vânzătorul SRL „Bristina”, IDNO 1008606000885, reprezentată de administratorul Popa Nelu, care activa în calitate de administrator statutar a vîndut, și cumpărătorul Popa Lidia, c/p *****, a

achiziționat autoturismului de marca Audi A6, nr. de înmatriculare ***** la prețul de 62 000,00 lei.

După cum s-a stabilit pe parcursul examinării cauzei civile, Popa Lidia care este atât mama administratorului statutar cât și asociat al debitorului SRL „Bristina”.

Potrivit extrasului nr. 48369 din 10 mai 2022, asociat al debitorului SRL „Bristina” este Popa Lidia, c/p *****, ce deține cota de 5 400,00 lei, ceea ce constituie 100%.

Potrivit pct. 2 al contractului menționat, Popa Lidia a convenit să cumpere autoturismul de marca Audi A6, nr. de înmatriculare ***** în starea în care se afla, cunoscând că este în perfectă stare de rulare și funcționare, cu anexele și accesoriile din dotare, fără urme de accident sau avarii, cunoscând starea și proveniența legală a acestuia, fără a avea de făcut obiecții privitoare la viciile ascunse sau aparente (f.d.98).

Este de remarcat că una din condiții pentru survenirea anulării actului juridic, este că actul juridic trebuie să fie în dauna intereselor creditorilor. Pentru a fi în prezenţa unei asemenea condiţii este necesar a face mai întâi câteva precizări cu privire la actul încheiat între debitor şi terţ.

La caz, de către administratorul insolvabilității sa pretins că prețul bunului stabilit în contract, nu ar corespunde prețului real al bunului, fapt care este în dauna intereselor creditorilor.

Astfel, pentru a putea stabili dacă contractul în litigiu este în dauna intereselor creditorilor, urmează a fi stabilită valoarea reală a bunului înstrăinat. În vederea determinării valorii reale urmează a se ţine cont de indicii de inflaţie, de factorii economici, de situaţia debitorului, de interesele părţilor, uzura bunului înstrăinat ş.a.

Este de menționat că pentru a cădea sub incidența art. 105 alin. (1) lit. b) Legea insolvabilității este necesar ca diferenţa între preţul plătit de către terţ şi valoarea reală a bunului să fie vădită. Nu va fi considerată îndeplinită această condiţie în cazul în care, de exemplu, părţile stabilesc un preţ mai mic decât valoarea reală a bunului dacă acesta este rezultatul negocierilor dintre părţi, aceştia stabilindu-şi prestaţiile conform intereselor lor. Totuşi, diferenţa va fi una vădită, dacă în urma negocierilor debitorul îşi va asuma o prestaţie care în mod evident i-ar fi defavorabilă în exploatarea întreprinderii sale. Deci, va fi vădită acea diferenţă dintre prestaţii pe care în mod rezonabil niciun profesionist nu ar accepta-o. Obligaţia de a dovedi această disproporţie revine administratorului judiciar/lichidatorului sau comitetului creditorilor.

La caz se constată că, potrivit extraselor de pe portalul www.999.md, autoturismele similare marca Audi A6 din 2002, aveau o valoare de cca 14,000 euro (f.d. 15-17), astfel că încă odată se reflectă ideea frauduloasă a contractului de vânzare-cumpărare nr. 17/09-2021 încheiat la 17.09.2021.

Popa Lidia a invocat faptul că a procurat automobilul de marca Audi A6, nr. de înmatriculare ***** la un preț redus, acesta fiind într-o stare defectuoasă, în pofida faptului indicării în contractul de vânzare cumpărare că acesta era în stare funcțională, bună, prezentând totodată copia Dosarului de daune Casco CSK2034 din 26.09.2018 (f.d. 89), potrivit căruia se constată că autovehiculului asigurat Audi A6, n/î ***** i s-a cauzat o daună în mărime de 117 570,28 lei (f.d. 89).

La acest capitol, Colegiul Civil reține argumentarea lichidatorul debitorului SRL „Bristina”, în procedura falimentului simplificat, Cazacu Adrian care a invocat că potrivit răspunsului Agenției Naționale Transport Auto nr. 06/1-1-2858 din 07.05.2024, mijlocul de transport a trecut inspecții tehnice periodice, după cum urmează la data de 25.04.2019, cu indicațiile odometrului 150 234 km, la data de 27.04.2020, cu indicațiile odometrului 180 911 km și la data de 02.08.2021, cu indicațiile odometrului de 211 000 km (f.d. 102-103).

Mai mult decât atât, raportat la răspunsul Agenției Naționale Transport Auto nr. 06/1-1-2858 din 07.05.2024, contractul de vânzare-cumpărare nr. 17/09-2021 a fost încheiat la data de 17.09.2021, dată la care automobilul de marca Audi A6, nr. de înmatriculare ***** trecuse inspecția tehnică periodică cu succes.

Reieșind din cele menționate, Colegiul Civil reține că argumentele apelantului nu pot fi reținute, or la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr. 17/09-2021 din 17.09.2021, automobilul Audi A6, n/î ***** era într-o stare funcțională.

Cu privire la argumentul invocat de către apelant referitor la principiul libertății contractuale, Colegiul Civil reține că dispoziţiile articolului 105 din Legea insolvabilităţii, abilitează administratorul/lichidatorul de a introduce în instanţa de insolvabilitate acţiuni în vederea anulării unor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului/interesele creditorilor.

În acest context, instanța menţionează că administratorul/lichidatorul are legitimare procesuală activă pentru a formula acţiunea pentru anularea actelor frauduloase încheiate de debitor în dauna creditorilor, urmînd a fi demonstrată înrtunirea condițiilor impuse de lege pentru anularea actului contestat.

Aşadar, instituirea prin lege a unei proceduri distincte de judecare a acţiunilor în vederea anulării unor acte juridice, încheiate de către debitor anterior intentării procesului de insolvabilitate, este justificată de preocuparea legiuitorului de a reglementa în mod judicios aspectele ce ţin de procedura insolvenţei. De altfel, în cadrul procedurii falimentului, administratorul/lichidatorul are o poziţie şi o situaţie deosebită faţă de toate părţile şi faţă de toţi ceilalţi participanţi la procedură, nefiind parte în proces, ci participant la procedură, cu rol şi atribuţii determinate de lege.

Acesta nu acţionează în interes personal, ci în interesul bunei desfăşurări a întregii proceduri, în interesul debitorului insolvabil, pentru reîntregirea patrimoniului acestuia, precum şi în interesul creditorilor, pentru ca aceştia să îşi poată valorifica creanţele într-o măsură cât mai mare şi cât mai operativ.

Astfel, instanța de fond corect a stabilit că sunt întrunite condițiile prevăzute ca temei de anulare a actelor juridice în redacția art. 105 alin. (1) lit. b) a Legii insolvabilității, fiind stabilit cu certitudine că actul juridic contestat, afectează drepturile creditorilor, acesta fiind încheiat de către debitor în ultimii doi ani precedenți înaintării cererii introductive cu asocitatul care deține 100 % din capitalul social și corect a admis acțiunea în sensul formulat.

În context, Colegiul Civil reţine că libertatea contractuală la care face referire Popa Lidia, trebuie exercitată în anumite limite, limite conţinute în lege, stabilite de ordinea

publică şi bunele moravuri, astfel că principiul libertății contractuale nu poate fi unul absolut.

În cele din urmă, Colegiul Civil reține că lichidatorul debitorului SRL „Bristina”, în procedura falimentului simplificat, Cazacu Adrian a reușit să demonstreze prin probe pertinente și concludente temeiurile de anulare a contractului de vânzare-cumpărare nr. 17/09-2021 din 17.09.2021, la caz, fiind aplicabile prevederile art. art. 105 alin. (1) lit. b) Legea insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012.

Astfel, din considerentele menţionate şi, având în vedere faptul că, hotărârea primei instanţe este întemeiată şi legală, iar motivele invocate de către apelant sunt neîntemeiate, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi de a menţine hotărârea primei instanţe.

Subsecvent, atât de către apelanta Popa Lidia cât și de intervenientul accesoriu O.C.N. „MicroInvest” SRL a fost invocat că la data de 18 noiembrie 2021, între O.C.N. „MicroInvest” SRL și Popa Lidia a fost încheiat un contract de gaj nr. 21030018625 G2, unde a fost gajat automobilul Audi A6, n/î *****.

La acest capitol, Colegiul Civil reține că intervenientul accesoriu O.C.N. „MicroInvest” SRL nu poate să se pronunțe asupra contractului nominalizat deoarece acesta nu reprezintă obiectul acțiunii.

Mai mult, instanța de judecată ține să menționeze că, schimbarea proprietarului bunului gajat, nu duce în mod obligatoriu la stingerea dreptului de gaj, respectiv drepturile creditorului gajist nu pot fi afectate.

În conformitate cu art. 385 lit. a), art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi

Decide:

Apelul declarat de avocatul Lungu Alexandru în interesele Lidiei Popa se respinge.

Hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 10 iunie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de SRL „Bristina”, în procedura falimentului simplificat, prin intermediul lichidatorului Adrian Cazacu, împotriva Lidiei Popa, intervenient accesoriu O.C.N. „MicroInvest” SRL, cu privire la anularea actelor juridice încheiate de către debitor și compensarea cheltuielilor de judecată se menține.

Decizia este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței,
Judecător: Elena Grumeza

Judecătorii Stanislav Grosu Natalia Costaș